

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย*

Performance role of the Village Committee in Maung Nong Khai District, Nong Khai

รัฐติพร ศิริศรี และสัณญา เคนาภูมิ

Rattiporn Sirisri and Sanya Kenaphoom

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Faculty of Political Science and Public Administration

Rajabhat Mahasarakham University, Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำบลที่อยู่ ต่างกัน ฯลฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 344 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดแบบโดยสูตรการคำนวณของทาร์โร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .90 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ F-test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้านพบว่า บทบาทที่อยู่ในระดับ

*ปรับปรุงต้นฉบับจากการนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ มจร ขอนแก่น 31 มีนาคม 2560

มาก 1 ด้าน คือ ด้านพัฒนาหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านอำนวยการ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข และ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีบทบาท ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีอายุและตำบลที่อยู่ต่างกัน โดยรวมมีบทบาทแตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

4. คณะกรรมการหมู่บ้าน มีปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้ ควรมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการต่างๆ ของหมู่บ้าน ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนรวมกลุ่มสินค้าโอท็อปในหมู่บ้าน ควรมีการร่วมบูรณาการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ควรมีการดูแลให้ราษฎรปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของหมู่บ้าน ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมในหมู่บ้าน ควรมีการประสานงานและติดตามการทำงานของคณะทำงานด้านต่างๆ

คำสำคัญ: การปฏิบัติหน้าที่; คณะกรรมการหมู่บ้าน; บทบาท

Abstract

This research aims to study the performance of duties by the village committee. To compare the role of village councils in Maung Nong Khai. Nong Khai, sex, age, education district is different, and the way the study was the village of 344 people by the size and the formula of Taro Yamane tools used. the data collection was a questionnaire about values. This is a conviction. 90 analyzed by percentage, average, standard deviation. The hypotheses were tested by t- test and F-test determines the level of statistical significance. 05

The research result was found as follows:

1. Perform the role of village councils in the city of Nong Khai. Nong Khai were on duty on the role of village councils in Maung Nong Khai. Nong Khai Overall is moderate Identification was found that Role in many aspects: the first village development plan. The average level of five aspects: Director of Administrative and maintain order. The promotion of economic, social, environmental, and public health. And education Religion and Culture.

2. Comparison of the performance of duties by the Board of Khai village in the district. Nong Khai, sex and education level, as well as play a role. not different The static level. 05

3. Comparison of the performance of duties by the Board of Khai village in the district. Age and place of the offense as a whole has a different role. The static level. 05

4. Village Council Problems and suggestions about the duty should be to promote the welfare of the villages should be encouraged and supported integration OTOP Village. There should be a joint integrated development plan for the village. Care should be taken to make people obey the laws and regulations of the village. Should encourage and support the maintenance culture in the village. Should coordinate and monitor the work of the working areas.

Keywords: Performance; Role; the Village Committee

บทนำ

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีหลายประการซึ่งมีที่มาจากกฎหมายหลายฉบับ ได้แก่ 1) การกีดตามอำนาจหน้าที่ในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 มาตรา 28 ตรี วรยศสอง คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และวรยศสามให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และบริหารจัดการกิจกรรมที่ดำเนินงานในหมู่บ้านร่วมกับองค์กรอื่นทุกภาคส่วน 2) การกีดตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นๆ อำนาจหน้าที่ในการประนีประนอมข้อพิพาทในระดับหมู่บ้าน โดยมีข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ประนีประนอมข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2530 ให้อำนาจไว้ 3) การกิจงานตามนโยบายของรัฐ คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ปฏิบัติงานตามมติของนายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม 4) การกิจงานประจำกระทรวง ทบวง กรม คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกกระทรวง ทบวง กรม โดยสั่งการผ่าน จังหวัด และอำเภอ และ 5) การกิจเฉพาะตามลักษณะพื้นที่ คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหรือผู้แทนของประชาชน ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างของลักษณะโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี และสภาพปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามกฎหมายประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ (Department of Provincial Administration, 2015)

จากการที่หน่วยงานภาครัฐ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการหมู่บ้านที่กล่าวนั้น แสดงให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน ให้สามารถเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ แต่ในความเป็นจริงนโยบาย โครงการ กิจกรรมต่างๆ เหล่านั้นที่จะเริ่มเป็นรูปเป็นร่างภายหลังจากการออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้านการปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 บางนโยบายก็ไม่สามารถทำได้ การประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ยังไม่ทั่วถึง การพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่ผ่านมามีได้ดำเนินการไปหลากหลายวิธี อาทิ การฝึกอบรมให้ความรู้ การศึกษาดูงาน การให้เงินรางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจ การตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบลประกอบด้วยข้าราชการจากหน่วยงานต่างๆ เป็นพี่เลี้ยงในการทำงาน หรือ การปฏิบัติตามหน้าที่อย่างเป็นธรรมปราศจากการครอบงำจากนักการเมือง เป็นต้น (Lumtal, 2014) ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่า การพัฒนาโดยใช้แนวทางดังกล่าวอาจจะยังไม่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้านได้อย่างเพียงพอ หรืออาจไม่ยั่งยืน กล่าวคือ ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ การพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้านจึงถือเป็นงานสำคัญที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันพัฒนา เพื่อให้คณะกรรมการชุดนี้ทำงานได้เต็มความสามารถและเป็นพลังขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาหมู่บ้าน อันเป็นกลไกหลักในการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต ต้องมีบทบาทการนำอย่างมีประสิทธิภาพ การเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น และบทบาทอื่นตามสถานการณ์ (Pannasil, 2015)

อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 14 ตำบล 147 หมู่บ้าน มีบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 2,409 คน บางส่วนยังไม่เข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ของตน ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ไม่ได้รับการอบรมขาดแรงจูงใจ ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน มีองค์กรซ้ำซ้อนจากหน่วยงานอื่นทำให้บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านไม่บรรลุเป้าหมายอาจส่งผลให้ไม่ได้ผลงานตามนโยบายของรัฐบาล จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ปัญหาในการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้าน การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างกั๊ยืมเงินเพื่อนำไปใช้หนี้ เป็นการสะสมหนี้ โยกย้ายหนี้จากเจ้านี่รายหนึ่งมาเป็นเจ้านี้อีกรายหนึ่ง ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พบว่า สมาชิกไม่เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการร่วมกัน เห็นความจำเป็นแค่ช่วงเวลาที่ตนเองจะกู้ยืมเงิน และ 3) ปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ไม่มีประสิทธิภาพ และทักษะในการบริหารจัดการ เช่น การจัดทำบัญชี การบริหารโครงการ การติดตามงานและทักษะด้านการพัฒนา (Earsakul, 2014)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านของอำเภอเมืองหนองคาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน และนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำบลที่อยู่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำบลที่อยู่ต่างกัน ฯลฯ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน ในพื้นที่อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 14 ตำบล 147 หมู่บ้าน มีจำนวน 2,409 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 344 คน ได้จากการใช้สูตรการคำนวณของทาร์โร ยามาเน่

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติทางสังคมศาสตร์สำเร็จรูป ในการคำนวณ หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบราก์ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปสถิตินี้ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐานใช้ หาค่า T-test F-test ข้อเสนอแนะใช้การแจกแจงความถี่ และนำเสนอโดยการพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

1. การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า บทบาทที่อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน บทบาทอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย รองลงมา ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ รองลงมา ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข และ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม)
2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีบทบาท ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีอายุต่างกัน โดยรวมมีบทบาทแตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีบทบาทไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05
5. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีตำบลที่อยู่ต่างกัน โดยรวมมีบทบาทแตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05
6. คณะกรรมการหมู่บ้าน มีปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้ ควรมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการต่างๆ ของหมู่บ้าน ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนรวมกลุ่มสินค้าโอท็อปในหมู่บ้าน ควรมีการร่วมบูรณาการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ควรมีการดูแลให้ราษฎรปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของหมู่บ้าน ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมในหมู่บ้าน ควรมีการประสานงานและติดตามการทำงานของคณะทำงานด้านต่างๆ

อภิปรายผลการวิจัย

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้าน ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ระเบียบเดียวกัน คือ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 สอดคล้องกับการกิจที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทยว่า การกิจเฉพาะตามลักษณะพื้นที่ คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหรือผู้แทนของประชาชน ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างของลักษณะโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี และสภาพปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตาม ภูมิประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ (Department of Provincial Administration, 2015) สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญจิตร แดงดี (Dangdee, 2015) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม พบว่า 1) การปฏิบัติงานของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปฏิบัติตามหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่ และอำนาจที่พึงปฏิบัติ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำบลที่อยู่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบทางสถิติระดับปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำบลที่อยู่ แตกต่างกัน โดยรวมพบว่า

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีเพศ แตกต่างกันมีบทบาทไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ใช้มาตรฐานเดียวกัน คือ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 ซึ่งบทบาทไม่ได้เน้นหรือเจาะจงเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย

2. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกันอาจเกิดจากช่วงอายุของแต่ละวัยมีความคิดเห็นต่างกัันดังนั้นจึงปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของสิริวิรัช เอียสกุล (Earsakul, 2015) ที่นำเสนอว่า การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน เกี่ยวกับปัจจัยนำออกประกอบไปด้วยการดำเนิน 3 ด้าน คือ ด้านความก้าวหน้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อข้อเสียของกองทุนฯ ตีมากขึ้น ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ จำนวนทุนสะสมของกองทุน หมู่บ้านเพิ่มขึ้น และจำนวนผู้ได้กู้กระจายอย่างยุติธรรมและกองทุนช่วยให้เกิดกิจการใหม่มากขึ้น ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้าน กองทุนช่วยให้เกิดเครือข่ายการตลาดเพิ่มขึ้นที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กองทุนช่วยให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ และยอดเงินที่ผู้กู้แต่ละรายได้รับอนุมัติมีความเหมาะสม นอกจากนี้ การบริหาร

ด้านทรัพยากรบริหารโดยมีการแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ เป็นที่ปรึกษากองทุน มีผลการประเมินที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือคณะกรรมการบริหาร มีความเข้าใจ นโยบายส่งผลให้มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน และมีความพึงพอใจ ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน

3. คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับ สมมุติฐานทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ใช้มาตรฐานเดียวกันถึงแม้ว่าระดับการศึกษาจะแตกต่างกันแต่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551

4. คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีตำบลที่อยู่ แตกต่างกันมีบทบาทแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมุติฐาน อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ใช้มาตรฐานเดียวกัน ไม่ได้ยึดถือว่าปฏิบัติหน้าที่ในตำบลใดตำบลหนึ่ง ซึ่ง จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติ หน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 สอดคล้องกับการนำเสนอว่า “เนื่องจากโลกใน ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตร ต้องมีบทบาทการนำอย่างมีประสิทธิภาพ การ เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น และบทบาทอื่นตามสถานการณ์” (Pannasil, 2015)

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านอำนวยการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการประสานงานและติดตาม การทำงานของคณะทำงาน ด้านต่างๆ และควรมีการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน ทรัพย์สินของหมู่บ้าน
2. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควร มีการดูแลให้ราษฎรปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของหมู่บ้าน
3. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ ควรมีการติดตามผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาหมู่บ้าน และควรมีการร่วมบูรณาการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน
4. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการส่งเสริมและ สนับสนุนให้ประกอบอาชีพในหมู่บ้าน และควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนรวมกลุ่มสินค้าโอท็อปในหมู่บ้าน
5. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการส่งเสริมให้การสงเคราะห์ผู้ยากจน และ ควรมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการต่างๆ ของหมู่บ้าน
6. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในหมู่บ้านรักษาริชาจารีตประเพณี และควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนบำรุงรักษาศิลป วัฒนธรรมในหมู่บ้าน

References

- Department of Provincial Administration. (2015). *Guide to the Board of Directors in the Village*. Bangkok: Department of Provincial Administration.
- Lamtal, R. (2014). The Government Role of Sub-District and Village Headman under Local Government Act, (Number 11) of B.E. 2551. *Journal of Bangkokthohburi University*, 3(1), 34-41.
- Pitnitha Pannasil. (2015). The Role Of Local Executive In The 21st Century. *Journal of MCU Peace Studies*, 3(2), 146-161.
- Earsakul, Siriwong. (2014). An Evaluation of the Village Fund Operation in the Phochai Sub-District Municipality, Mueang District, Nongkhai Province. *Nakhon Phanom University Journal*, 4(2), 30-36.
- Dangdee, K. (2015). *Factors affecting the work of sub District Headmen and Village Headmen in the Area of Nachueak District, Maha Sarakham Province*. M.A. thesis Rajabhat Maha Sarakham University.